

MAGYARÁG

Szakadás fenyeget

a nemzeti parasztpártban

A kamara megszavazta az ostromállapot és cenzura meghosszabbításáról szóló törvényjavaslatot

Bucuresti, március 12.

A kamara éjjeli ülésén tárgyalták a cenzura és ostromállapotról szóló törvényjavaslatot. Elsőnek Madgearu a nemzeti parasztpárt főtitkára szólott hozzá a javaslat-hoz és megállapítja, hogy a különleges intézkedések ellenére sem sikerült három év alatt helyreállítani a rendet és nyugalmat. Ugyanakkor megállapítja Madgearu, hogy ma olyan rendkívüli időket él át az ország, hogy ezuttal szükség mutatkozik az ostromállapotú rendelkezésekre.

Goga tiltakozik a cenzura és ostromállapot ellen és hasonlóképpen a törvényjavaslat ellen beszél Willer József magyar-párti képviselő is. Willer kérte, hogy a törvényt ne használják a kisebbségek ellen.

Több hozzászólás után éjszaka 2 órakor 114 szavazattal 2 ellenében a kamara megszavazta újabb 6 hónapra az ostromállapotról és a cenzuráról szóló törvényt. Péntek délelőtt minisztertanácsot tartottak a kormány tagjai, amelyen a parlament elé kerülő törvényjavaslatokról és a megszavazott ostromállapot-törvény folytán felmerült újabb rendfenntartó intézkedésekről tárgyaltak. A minisztertanácsban az alminiszterek nem vettek részt.

A kormány tudvalevőleg 30 millió lejt vett fel az érdemes diákok ösztöndíjára. — Ebből az összegből egyelőre 7 milliót osztanak ki a rektorok felügyelete alatt.

A nemzeti parasztpárt belső ellentétei egyre élesebbé válnak. Hir szerint a pártban Costachescu-csoport alakult, amelynek Armand Călinescu, Ghelmegeanu, Gafencu és Potârca a vezetői s amely erőteljesen követeli Vaidának a pártba való visszavételét.

Nincs kizárva, hogy pártszakadás következik be.

Nagy feltűnést keltett, hogy Costachescu hosszasan tárgyalt Gogával.

Öfelsége személyesen utazik a londoni koronázási ünnepségre

Bucuresti, március 12.

Jean Şeba, a távozó cseh követ tiszteletére ebédet adott Antonescu külügyminiszter. Antonescu egyébként elkíséri Öfelségét a londoni koronázási ünnepségekre. Carol király ugyanis úgy döntött, hogy személyesen megy Londonba.

Izgatás címén hat havi fogházra ítélték dr. Antal Béla zagoni orvost

Sf. Gheorghe, márc. 12.

A Sf. Gheorghe-i törvényszék ma tárgyalta dr. Antal Béla zagoni körorvos, az ottani Magyar Párti tagozat elnökének izgatási perét.

A tör-

vényszék büntösnek mondotta ki dr. Antal Bélát izgatás vétségében és hathavi fogházra és 2500 lej pénzbüntetésre ítélte. Az ügyész megnyugodott az ítéletben, a vádlott és védői felebbezték.

Sibiui ötnevű betörőt fogott el az oradeai rendőrség

Az oradeai rendőrség bünygyi osztályának nyomozói veszedelmes, többszörösen büntetett betörőt fogtak el két nappal ezelőtt. Az elfogott betörőt öt néven ismerik az alvilágban és helyenként változtatja a nevét. Oradeán Kovacsics Gyula néven szerepelt a nyilvántartóban, ezen kívül Tóth

Lajos, Vargha József, Lipták Gyuszi és Bróm Jenő neveket használta. A sok nevű betörőnél az elfogatásakor egy töltött revolvért és két lopott holmival tele koffert találtak. Kovacsics bevallotta, hogy Sibiuban követett el betörést és most Oradeán akarta megkezdeni működését.

A „hazátlan bitangok“

Ezzel a disznévvél illették valaha a szocialistákat, — célozván nemzetköziségükre. Azóta azonban nagyot robogott a Történelem szekere. A nemzetköziség fogalma a szocializmussal együtt teljesen átértékelődött és ma már ott tartunk, — hogy nemzetköziség terén a fehérek nem adnak már fort a vörösöknek, de még a barnáknak sem. Csodálatosabb és egyben tragikusabb megvilágításban még nem éleződött ki ellentét a világnézet és hazafiasság között, mint a francia kamara ülésén, mikor a francia nemzetvédelmi kiadások és nemzetvédelmi kölcsön meg-

szavazásáról volt szó. A francia kamara 470 szavazattal 46 szavazat ellenében megszavazta a francia határok védelmét szolgáló rendkívüli kiadásokat. Soha még ilyen impozánsan egyetemes nem volt a francia kamara, mint most, amikor a szocialista miniszterelnök javaslatát elfogadta, hogy emeljék fel a fegyverkezési kiadásokat, a legkonzervatívabb pártok, a kommunista párttal együtt lelkesen és változtatás nélkül elfogadták. Impozáns és egyben fenyegető is volt a francia kamara magatartása. — Impozáns volt az egység, — és fenyegető volt, mert Franciaország ezzel kifelé demonstrált, hogy idebent lehet ellentét a pártok között, de ha a francia határok védelméről van szó, akkor nincs széthúzás. Ezek után izgatón érdekes, hogy a nemzetvédelmi javaslatnak mégis volt egy kis ellenzéke és pedig az a 46 szavazat, amelyet Louis Marin a szélső jobboldali képviselő és párthívei adtak le. Az ember akaratlanul törülgeti a szemét, hogy ében van-e, vagy álmodik. Hát ez is lehetséges? A „hazátlan bitang“ francia kommunisták lelkesen tapsolnak, a konzervatív kapitalista polgári pártokkal együtt — a tőlük világnézetileg mérföldre álló szocialista kormányelnök javaslatának, — csak azért, mert francia nemzeti érdekek védelméről van szó — ugyan akkor a szélsőséges „nemzeti“ alapon álló francia nácisták ellene szavaznak annak a javaslatnak, melynek csak egy célja van: a francia haza határainak és érdekeinek biztosítása a külellenséggel szemben. Louis Marinéknak ugyilátszik még a haza érdeke sem fontos, ha liberális, vagy demokrata oldalról kezdeményezik. Inkább pusztuljon Franciaország, de éljen a „náci igazság“.

IDŐJÁRÁS

A bucureştii meteorológiai intézet jelentése:

Déli, délnyugati szél. A hőmérséklet emelkedik. Eső az ország nyugati részében, később az egész országban. Reggel és este ködképződés.

Holttest

a szekrényben

Detektivregény 35

Burly agyában gyászos gondolatok kavargtak. Botrány, vége a karrierjének, törlik a kamara névsorából, megtagadják a barátai, egy rettenetes főtárgyalás, börtön. — Derékbetört karrier, kutbaesett szerelem, — rombadőlt boldogság...

— Mi lesz velem, mi lesz velem — sóhajtozta szakadatlanul.

Gomar engedte, hogy kikeresegje magát, de amikor az ügyvéd sehogysem akart felhagyni az óbégatással, kitört belőle:

— Már mi a nyavalya lenne? — kiáltotta haragosan. — Kitől fél? Kitől? A lakásból egy gombostű sem tűnt el. Mivel vádolhatják magát? Nem szégyenli, hogy ügyvéd léteire így elveszti a fejét? Egy ilyen semmiség miatt. Én egyszer az egész felszerelésemet ottfelejtettem a Duvivier-bankban és mégsem voltam úgy begyulladva, mint maga ezek miatt a vacak cipők miatt. Ugyan mi baj történhetik? Mit gondol ki vehette el a cipőket? Mondjuk, hogy az a kisasszony. No, attól ugyan nem félek, hogy lármát csap. Elteszi emlékebe, hihihi. Vagy talán az öregasszony? Ki fél attól. Örül, hogy talált egy pár cipőt. A szakállas semmiesetre se fog ugrálni annak vastagon van a vaj a fején...

— Mit beszél? Honnan szedi ezt? — ugrott fel Burlly ingerülten.

A kocsni nagyot zökkent, visszalökte a helyére. Burlly jóval csendesebben folytatta:

— A faliszekrény üres volt. Marraud mégiscsak rémeket látott. Ha nincs hulla, nincs gyilkos, nincs gyanúsított. Mit akar hát a bankártól?

Az autó megállt, megérkeztek. Gomar adós maradt a válasszal. Burlly nem sokat törődött most ezzel. Szeretett volna minél hamarabb megszabadulni ettől az embertől. Valami köszönésfélét mormogott hát, de csak udvariasságból, mert semmi hálát nem érzett ezzel a fickóval szemben. Inkább haragudott rá mint, aki beugratta ebbe a piszkos kalandba. A betörőn azonban nyoma sem látszott a lelkiismeretfurdalásnak, szemtelen vigyorgással hallgatta az ügyvédet és mikor az befordult a kapun, bizalmasan a vállára veregetett.

— Csak nem gondolja, hogy ilyen nehéz pillanatban egyedül hagyom. Meg aztán ugyem szoktam ilyen korán lefeküdni. Elbeszélgethetünk még egy kicsit.

Belépett az ügyvéd után és becsapta a kaput. Burlly hagyta, talán örült is, hogy nem kell magánosan átvirrasztania az éjszakát, mert azzal tökéletesen tisztában volt, hogy egy pillanatra sem tudná lehunyni a szemét.

— Kedves, öreg zár — áradozott Gomar, mialatt Burlly az ajtót kinyitotta. — Szeretem az ilyen öreg zárat, nincs gondja velük az embernek. Egy szardiniásdoboz kulcsával is ki lehet nyitni. Szerencse, hogy az ügyvéd ur nem őriz kincseket a lakásán hihihi.

Burly az íródába vezette hivatlan vendégét, ő maga pedig átment hálószobájába papucsért. Mikor visszajött, Gomar egy levélboríték tanulmányozásába mélyedve talált.

— Ott feküdt az ajtó mellett, — nyugtatta át a borítékot Gomar. Burlly egy pillantást vetett az üres borítékra, aztán kedvtelenül, mondotta:

— Furcsa, esküdni mertem volna, hogy az íróasztalba zártam ezt a borítékot a levéllel együtt, ami benne volt.

(Folyt. köv.)

Ne felejtse el és mondja meg mindenkinek:

Gheorghe Stănoiu

oradeai fiókja fizette ki a legtöbb nagy nyereményt

Gheorghe Stănoiu

az emberek százait tette boldoggá Oradeán

Gheorghe Stănoiu

Oradeai fiókjában Regele Ferdinand 3. (Telefon 11-88)

vegye sorsjegyét

március 15-én már milliomos lesz

GHEORGHE STĂNOIU

a sorsjegykirály Önt is boldoggá teszi, ha sorsjegyet vesz az oradeai fiókban

Minden erővel védik

Madridot a kormánycsapatok

Madrid, március 12.

A madridi védelmi tanács jelentése szerint a két legjobban felszerelt nemzetközi dandárt az első tűzvonalba vetették. Madridtól északra a guadalaharai szakaszon csütörtök délután és éjjel folyt a harc. Quiapo di Llano nemzeti tábornok jelentése szerint az asturiai fronton a valenciai kormány három zászlóalját valósággal megtizedelték. Előnyomulást jelentenek a jaramai frontról is.

SPORT Bodola Európa válogatottjában

Európa-Dél-Amerika válogatott előkészületben

A legutóbb megtartott panamerikai kongresszuson — a kongresszus sport albizottságában — felvetődött az az ötlet, hogy Dél-Amerika válogatott csapata jöjjön át két mérkőzésre Európába. Az egyik mérkőzést Anglia, a másikat Európa válogatottja ellen játszaná Dél-Amerika válogatottja. A terv Európában is nagy tetszést aratott. A mérkőzésre 1938 tavaszán kerülne sor, de már is megindultak a kombinációk a felállításra vonatkozóan. Legérdekesebb Eduardo Veloz a mexicói „El Universal” című lap, az egész sportvilág által ismert sportszerkesztőjének összeállítása, aki a csapat balösszekötő posztján

Bodola szereplését

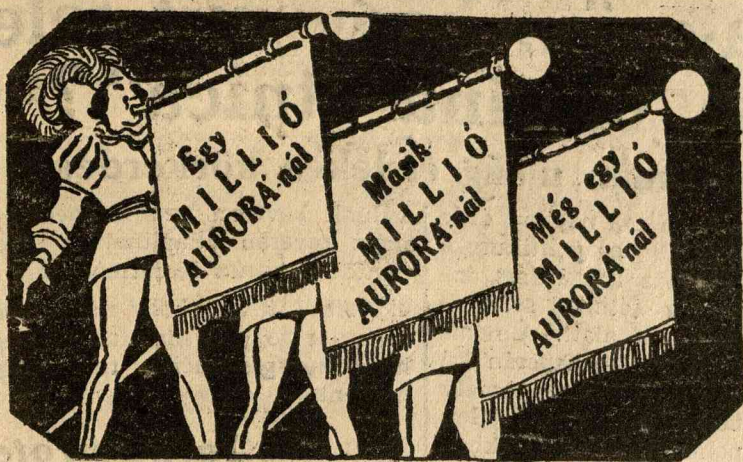
képzeli el.

Európa válogatott csapata, a kiváló sportszerkesztő szerint a következőképpen áll

lana fel: Planicka, Allemandi, Sesta, Adamek, Monti, Dudas, Pazzinati, Meazza Braine, Bodola, Titkos.

Április 1-én a felfüggesztés veszélyezteteti az összes belső csapato

A Szövetség legutóbb szigorú határozatot hozott és kimondotta, hogy mindazokat az egyesületeket, amelyek a Szövetségnek taxa vagy más kötelezettségből kifolyólag tartoznak, — április 1-én felfüggesztik. Dr. Stelea pénzügyi elnök kijelentette, hogy az országnak, csaknem valamennyi egyesület tartozik a Szövetségnek. A határozat értelmében április 1-én mindazokat az egyesületeket, amelyek tartozásukat nem egyenlítették ki — felfüggesztik.

AZ ÖN MILLIÓSA? Auroránál,
a szerencse árudájában, ha idejében vásárol
sorsjegyet a 13. sorsjáték I. osztályára

AURORA

nál. Lépjen be az árudába és kérjen sorsjegyet. 200
leivel A U R O R A megadja a lehetőséget, hogy
milliomosok legyenek.

Eladási iroda: **UNION S. A. Oradea**, Bulv. Regele Ferdinand 1

Ellenőrizni fogják

a diákok magánéletét is

București, március 12.

Az iskolák belső rendje érdekében hozott kivételes intézkedésekkel kapcsolatosan a kormány tervbe vette a tanulóknak minél szigorubb ellenőrzését.

Egyenesen e célra alapított iskolai rendőrség, amely a középiskolák tanárikarából tevődne össze, fogja ellenőrizni a diákok iskolán kívüli működését.

Az iskola belső életének rendjéért és tanulóinak fegyelmezettségéért az igazgató, osztályfőnök és nevelők felelősek.

Eszerint az iskolaigazgatók kötelesek a jogi fórumoknak beszámolni, ha diákaik éjjeli lokálokat látogatnak, ha politikai gyűléseken részt vesznek, ha cigarettáznak, vagy, ha nem tisztelik az idősebbeket. Azokat a középiskolai tanulókat akik az iskolai életnek nem megfelelő életet folytatnak, kizárják az iskolából.

Azoknak a diákoknak, akik gyanusak, hogy nem tisztelik az iskolai törvényeket cédulákat fognak kiállítani gyanus magatartásukról.

Ez Amerika

Roosevelt felesége senkitől a világon nem fél

Katonai kurzust végzett

New Orleans március 12

Franklin Roosevelt, az Egyesült Államok elnökének felesége, felolvasó körútra indult melynek során bejárja az Egyesült Államok egész területét. Mrs. Roosevelt maga vezeti autóját.

New Orleansban megkérdezték tőle, nem fél-e attól, hogy utközben megtámadják? Az elnök felesége büszkén kijelentette, hogy állandóan revolvvert hord magánál, így senkitől a világon nem fél. Kijelentete, hogy sem New Yorkban, sem Washingtonban soha nem engedi, hogy detektívek kísérjék, pedig ott igazán mindenki ismeri őt, így bőségesen akadna alkalom arra, hogy megtámadják.

Ha vasuton utazik, minden tiltakozása ellenére detektíveket adnak melléje és ezért

Szövet maradékok öltönyre, kabátira, kosztümre, nadrágra és sportruhára - **Vászon, zefír, szabókellékek**
STEINER maradékos
Oradea, Calea Victoriei 3. az udvarban.

is szeret jobban autón utazni. Roosevelt elnök felesége önértékesen megjegyezte, hogy nem lenne tanácsos vele szembekerülni, — mert jól ért a revolverkezeléshez. New Yorkban ugyanazt a kurzust végezte, amit a milícia katonái és azóta teljesen biztoskezü a pisztolylövésben.

A titokzatos „Campero” spanyol hajó megint kikötött Constantában

Constanța, március 12.

A „Campero” titokzatos spanyol olaj és petróleumszállító hajó, amely pár nappal ezelőtt futott ki megrakódva a constantai kikötőből, ma hosszas viszontagságok után újra visszatért Constantába. A Campero kapitánya elmesélte, hogy legutóbbi útjuk alkalmával egy ismeretlen tengeralattjáró támadta meg hajójukat. A támadás rövid ideig

tartott, mert a tengeralattjáró motorhibája miatt kénytelen volt elmenekülni.

A Campero újabb kilencezer tonna benzint szállít a kormánycsapatoknak a szombatn indul utnak. A kikötő rendőrsége Románia területén való tartózkodása alatt megtiltotta, hogy a hajó tengerészei, vagy esetleg utasai közül valaki is elhagyja a hajót.

ÉRDEKES ?

A legdrágább rádióénekes, -- a tülemile

Már a rádiózás legkezdetibb Eorszákaiban is igen csalogató műsorszámának ígérték a csalogányének helyszíni közvetítése, csak hogy a csalogányoknak nem sok érdekük van a dalólóhelyük közelében felállított mikrofonok iránt és így közvetítése mindezideig vajmi ritkán sikerült. Az egyik nagy amerikai rádiótársaság most beszámol a csalogányok hangjának lemezfelvételéről. A beszámolóból kiderült, hogy a csalogány a legdrágább rádióénekes, mert egy ötperces csalogánydalfelvétel kereken 40.000 dollárba került. A felvételre ugyanis igen komoly előkészületeket kellett tenni. Kilesték azokat a helyeket, ahol a csalogányok rendszerint énekelni szoktak; megépítették a műszaki berendezéseket, de vagy az idő volt rossz, vagy a csalogányok énekeltek távolabb a felvételi helytől. Kereken két hétig tartott, míg végre sikerült a műszaki embereknek használatos lemezeket felvenniök.

Felfedezték a világ leghagyadtabb fényű csillagát

London, március 12.

Dr. Luyten Vilmos, a minnesotai egyetemi csillagvizsgálójának igazgatója felfedezte a világegyetem legkisebb fényerejű csillagát, amelyet valaha emberi szem látott. A csillagot azóta az amerikai cambridgei csillagvizsgáló tudósai is megfigyelték és megállapították, hogy fénye harmincezerszer gyengébb, mint a napé és az Aquariustól olyan távolságra van, amelyet a fény hat-hét év alatt tehet meg.

Ruhaszövet -- banánhéjből

Az angol textilipar, ellentétben a pórányanyagokkal dolgozó német és olasz iparral, idáig kitarzott a gyapju és gyapot mellett, Manchesterben, a világ textilpiacának fővárosában az angol mérnökök az utolsó időben mégis újfajta pórányanyagok felhasználásával kezdtek kísérletezni. Németországban fából állítanak elő mügyapijut, Olaszországban viszont tejből, az angol textilmérnökök azonban egyik eljárást sem tartották teljesen megfelelőnek így egészen újfajta kísérletekbe kezdtek. Manchester egyik külvárosában, Droylsdenben a Victoria Mill mérnökeinek sikerült banánhéjből olyan textilanyagot előállítani, amely kitűnően bevált. A banánhéjből készült gyapjuhoz műselymet kevernek és így elsőrangú ruhaanyagot állítanak elő. Reggelizés közben jöttek rá, hogy milyen erősek a banánhéj rostjai. A fonál, amelyet a manchesteri textilgyár banánhéjből állít elő, könnyű és puha, amellet ruganyos és nem gyűrődik.

Rövid hírek

★

Bucuresti

Megvizsgálják a szülőgyilkos diák elme-állapotát. Pár nappal ezelőtt beszámoltunk arról, hogy Sile Constantinescu a gyilkos diák védője Paul Iliescu védené elmebeli állapotának megvizsgálását kérte, mert szerinte a szülőgyilkos fiatalember nem normális. A vizsgálóbíró helyt adott a kérésnek s évégből Silel tegnap már át is szállították az egyik fővárosi elmeorvosintézetbe, ahol az orvosok holnap estére határozták a szakértői vélemény kiadását.

Meghosszabbították Stelescu gyilkosainak vizsgálati fogságát. Tegnap ismét egy hónap telt el a Stelescu ellen elkövetett mérénylet tetteseinek vizsgálati fogságából. A vizsgálóbíró ez alkalommal a letartóztatottak vizsgálati fogságának egy hónappal való újboii meghosszabbítását kérte. A tíz vádlott nevében több ügyvéd szólalt fel s kérték védenéik szabadlábrahelyezését, amit a törvényszék egyöntetűen elutasított és megerősítette az újabb harminc napos vizsgálati fogságot.

Sf. Gheorghe

Megkerült az eltűnt székely leánya. Jelentettük, hogy mintegy két héttel ezelőtt, nyomtalanul eltűnt Molnár Biri Martinis községbeli feltűnően szép 14 éves leánya, akit szülei László Gyula sf. gheorghei kocsmároshoz adtak szolgálni. A hatóságok élénken nyomoztak, mivel az volt a feltevés, hogy a szép fiatal leányt bűnös kezek rabolták el. Most az ügyben váratlan fordulat állt be. Költő Mózes ozuni gazdálkodó ugyanis cikkünk olvasása után értesítette a hatóságokat, hogy az eltűnt leány nála van alkalmazva, mint szolgáló. Molnár Biri kihallgatásakor azt vallotta, hogy azért szökött meg gazdájától mert ott rosszul bántak vele...

1 évi börtönre ítélték Treiscaune megye betörőkirályát. Az elmúlt év folyamán Treiscaune megye területén egyik betörés a másikat érte. A csendőrség véleménye szerint a betöréseket egy és ugyanaz a tettes követte el ám csak hosszas nyomozás után sikerült csupán a betöréses lopások tettesét, Bitai András, lemniai fiatal legény személyében elfogni. Bitait ma vonták felelősségre a sf. gheorghei törvényszék dr. Zakariás tanácsa és 18 rendbeli betöréses lopás miatt 1 évi súlyos börtönre ítélte a Treiscaune megyei betörő királyt. Az ügyész súlyosbításért Bitait az ítélet enyhítéséért jelentett be felelősséget.

Nem jó sietni a bírságolással. Elvi jelentőségű ítélettel foglalt állást a sf. gheorghei törvényszék az elhamarkodott és főleg a büntetések után járó százalék miatt kivetett pénzbírságok ellen. A sf. gheorghei Fährndrich szeszraktár ellen ugyanis a helyi pénzügyőrség nem kevesebb, mint negyven esetben indított eljárást. A negyven eljárásból harminckét esetben maga az egyedárusítási vezérigazgatóság hozott megszüntető végzést, míg nyolc esetben a cég a törvényszékhez jelentett felelősséget. A törvényszéki tanács most elfogadva a cég érveit határozatában megsemmisítette az összes jegyzőkönyveket, törölte a cégre kirótt bírságokat és egyben kötelezte a kihágási jegyzőkönyveket felvevő pénzügyőri közegeket, a felmerült perköltségek megfizetésére is.

Ne bánts d a végrehajtót!... Hadnagy József zabali lakos az elmúlt év őszén fejszével verte ki házából az adóhátralék miatt foglalni akaró pénzügyi közeget. Hasonló fogadtatásban volt része az adóbehajtónak Korna Lajos zabali lakosnál is, aki szintén tettelesen bántalmazta a kötelességét teljesíteni akaró adóbehajtót. A törvényszéki

Tudja-e ön, hogy mit jelent az „origina etnica“?

Egy román újság érdekes körkérdése

A „Tempo” nevű bucuresti napilap érdekes ankétot kezdett meg. Neves politikusokhoz és közéleti tényezőkhöz körkérdést intézett, hogy ki mit ért az „etnikai származás” (origina etnică) fogalom alatt. A nemzeti munkavédelem kiterjesztése kapcsán különös aktualitást nyert az a kifejezés, amelynek a faji megkülönböztetéseket döntő jelen tőségének tartó új politikai áramlatokban egyébként is aktualitása van.

Az utóbbi időben sokat emlegetik az etnikai származást — írja román lapjárunk — mint a román állampolgárok közötti megkülönböztetés alapját.

Ki az etnikai román? Hogyan és miből lehet azt megállapítani, hogy kit tekinthetünk etnikai szempontból románoknak?

Popescu például etnikai román? Bizonyára igen. De mégis mik ennek a kritériumai és ki jogosult arra, hogy ezt csálhatatlannal megállapítsa?

Azok az örmények, zsidók, görögök, szlávok, cigányok, lengyelek, németek stb. akik generációk óta itt nőttek fel és éltek ebben az országban, jogot formálhatnak-e arra, hogy etnikai románoknak tekintsük őket?

Miért igen?

Miért nem?

Ezt az aktuális problémát vetette fel a politikusoknak lapjárunk.

Az első beérkezett válaszokat itt közöljük:

Titel Petrescu:

Az etnikai eredetet faji principiumnak lehet tekinteni. Különben azt hiszem, hogy

nálunk kevesen beszélhetnek ilyesmiről, — mert kevesen állapíthatnak meg magukról pontos, egyenes leszármazást.

Az a tény, hogy nálunk csak 1864-től vezettek polgári kimutatást, meggátolja azt, hogy két generáción túli vizsgálatot tartsunk.

Iorga professzor:

— Nem tanultam ki annyi könyvet, — hogy válaszolni tudjak az Önök kérdésére.

— De, professzor ur ezt minden politikai éharcostól megkérdeztük...

— Én nem vagyok éharcos.

Octavian Goga:

— Mindazok a románok, akiknek román az anyanyelvük s akik a két vallás közül — ortodox, vagy görög katolikus — valamelyikbe beletartoznak, etnikai eredetűek.

Radulescu Motru prof.:

— A tudományban az etnika szónak igen tág értelme van. Benne egyesülnek a faji tényezők a kulturtényezőkkel.

Etnikai eredetűeknek mondhatók azok akik ugyanabból a fajból származnak. Mintahogy etnikai származásuk azok is, akik hosszú időközön keresztül együttéltek és azonos nemzeti kulturájuk van.

A politikában lehet beszélni etnikai eredetről. A tudományban azonban etnikai eredet után kérdezni azt jelenti, hogy nincs semmi.

A nap által tönkretett arcbőrt hozza rendbe, tisztítsa meg

FLOREAL No 2.

krémmel. Puder alá használjon

FLOREAL No 1. krémet. — Főlerakat:

Pap Drogueria

Oradea, Bulev. Reg. Ferdinand 9
Tel. 656. Naponta postai szétküldés.

Uj Kellog paktumot akarnak Amerikában

Washington, március 12.

Newyork város képviselője tegnap küldöttség élén felkereste Roosevel köztársasági elnököt s arra kérte, hogy tegye lehe-

tővé egy olyan törvénytervezetnek a megszavazását, amely azokat az államokat hívja egybe a világhelyzet megvitatása céljából, amelyek a Briand-Kellog paktumot aláírták.

Öt hidroplán kényszerleszállása az Oceánon

London, március 12.

Hongkongból jelentik, hogy tegnap öt hidroplán, amelyek Singaporeból Hongkong felé tartottak, kényszerleszállást végeztek a Csendes Oceánon.

A „Duchess” torpedoromboló azonnal segítségükre sietett.

Hongkong március 12.

Az öt kényszerleszállást végzett hidroplán közül egynek sikerült Hongkongba érkeznie. A többinek helyzete ismeretlen.

tanács ma megtartott tárgyalásán úgy Hadnagyot, mint Kornát 2-2 ezer lej pénzbüntetésre ítélte.

Fagyűjtés közben harmincméteres szakadékba zuhant és agyonvázta magát egy 14 éves fiú. Megdöbbenő szerencsétlenség tartja izgalomban a Treiscaune megyei Ghlin te község lakosait. Veres Dávid, Tamás István és Bocskor Félix 12-14 éves falusi gyermekek fát gyűjteni mentek a községtől melletti erdőségekbe. Fagyűjtés közben a 14

éves Veres Dávid tulközel talált menni az erdőt kettészelő szakadékhoz, a sikos, kővel talajon megcsuszott, egyensúlyát veszítette és a következő pillanatban hangos sikoltással zuhant a szakadékba rémülettől megdermedt társai személtárára. A megriadt gyermekek a faluba rohantak segítségért, de mentők csak a szerencsétlen fiú felismerhetetlenné roncsolt holttestét tudták elszállítani a 30 méter mély szakadékból. — Az ügyesség megadta a temetkezési engedélyt.

Anarchisták és rendőrök revolveres harca Szófiában

Szófia, március 12.

A bolgár rendőrség egy szófiai parkban átkos anarchista gyűlésen ütött rajta. Az anarchisták revolverlövésekkel fogadták a rendőröket, a golyók azonban nem találtak. A rendőrség az anarchisták tíz vezetőembereit letartóztatta.

Turda városa 3 milliós kölcsönt vesz fel

Bucuresti, március 12.

A törvényvéleményező bizottsághoz benyújtott javaslatok között van egy, amely Turda városát 3 milliós kölcsön felvételére jogosítja fel fürdőépítés céljából.

Már a modellek is sztrájkolnak

Newyork, március 12.

Az északamerikai sztrájkhullám már a festő- és szobrász modelleket is elkapta. A modellek kijelentették, hogy nem hajlandók tovább modellt ülni sem pedig a műtermeket elhagyni, mindaddig, amíg órábér-követeléseiket nem teljesítik.

Szerkesztői üzenet

S. E. Clujon szálljon ki, a főpostánál poste-restante levélben részletesen értesítjük mindenről. Rozi.

Németország gyarmati igényei újból napirenden

London, március 12.

A konzervatív párt tagjainak külügyi bizottsága tegnap ülést tartott, amelynek során Németország gyarmati igényeivel foglalkoztak. A bizottság elutasító határozatot hozott és kimondták, hogy Németország

gyarmati követeléseiről nem lehet tárgyalni.

Lord Hodwood Liverpoolban beszédet mondott és kijelentette, hogy Németország gyarmati igényei ügyében meg kell kezdeni a tárgyalásokat.

**Kereskedők, szabad foglalkozásuak,
iparosok,
tisztviselők!**

**és ez az ut a MERCUR nagyáruján keresztül visz
LÉPJEN BE ÉS VÁSÁROLJON
SORSJEGYET A MERCURNÁL**

Kétszáz leírel MERCUR milliómossá teszi
Önnt. Az eddigi példák csodálatosak!

MERCUR

Helyi cím: **DACIA BANK**

(Menetjegyiroda)
Gradea, Satu-Mare, Sălaj
főelárúsi

**HUZÁS
MÁRCIUS 15-én**

Genf, március 12.

Most tartja ülését a Népszövetség nyersanyagbizottsága. Riders angol megbízott kijelentette, hogy a nyersanyagban szegény államok kaphatnak nyersanyagot — ha fizetnek érte.

Az olasz „Tribuna” című lap ezzel kapcsolatban megjegyzi, hogy ilyen kijelentést — ami még tréfának is rossz — csak egy Népszövetséghez hű angol tehet. Schacht már megmondta, hogy a devizában szegény államok csak saját gyarmataikról láthatják el magukat gyarmatáruval. — A nyersanyag-kérdés megoldása nem Genfben keresztül vezet — írja a lap.

Lezuhant egy cseh katonai repülőgép

Prága, március 12.

Olmütz közelében egy katonai repülőgép lezuhant. Vezetője súlyosan megsebesült.

Tovább árad a Sajó

Miskolc, március 12.

Csütörtök éjszaka tovább tartott a Sajó áradása. A lakosságot árvédelmi földmunkára rendelték ki. Hét községben a folyó ki lépett medréből és elöntötte a szántóföldeket. Bánvénél pedig az országutat öntötte el az ár és a község csak vasúton közelíthető meg.

Az amerikai ügyvédek Roosewelt javaslata ellen

Newyork, március 12.

Ismeretes az a harc, amely Roosewelt elnök s az amerikai felső bíróság tagjai között dúl. Roosewelt törvényjavaslatot készített a felsőbíróságok tagjainak kicserélésére, illetve nyugdíjazására és legutóbb is rádióbeszédében támadta a felső bíróságok tagjait. Most az amerikai ügyvédek megszavaztatták, hogy helyeslik-e az elnök javaslatát. Az ügyvédek közül 16 ezren az elnök indítványa ellen szavaztak mellette mindössze 2 és fél ezer szavazat volt.

APRÓHIRDETÉSEK

APRÓHIRDETÉSEK ára szavanként 2 lei. Legkisebb hirdetés 10 szóig 20 lei. A hirdetés díja vidékről postabélyegben is beküldhető.

A laphoz intézett levelekre csak válasz bélyeg beküldése mellett válaszolhatunk.

POSTA

Önálló szabó vagyok r. kath. 38 éves. Senkim sincs, szüleim elhaltak, teljesen magam vagyok. Vagyonom: négy szobás lakás berendezéssel. Kézpénzem is van. Megismerkednék házasság céljából egy jólelkű 35-38 éves r. kath. árva nővel, akinek senkije sincs. Valami kevés hozománya legyen. Fényképes választ kérek. Házasságközvetítők kiméljenek. Nyíri János, Valea lui Mihai, Erdőalj-u. 36. 730

ÁLLÁS

Gyakorlott lapk. hordó bevezetett helyre felvétetik. Jelentkezni a kiadóhivatalban

Megbízható bejárónőt felveszek 15-re. Havas, Nic. Jorga 1 III. em. 709

Biztos havi 3000 lei jövedelemmel megbízható újságárust keresünk Oradea környékén levő két közeli községben. Jelentkezni a kiadóhivatalban.

Mindenes főzőnő azonnal felvétetik. Mitri Cantemir 40. 399

Szépen mosó és vasaló mosónőt keresek. Rosenfeld, Str. Avram Iancu 13.

Bejárónőt azonnalra keresek. Str. Episc. Ciorogariu 21. I. emelet. 747

Házaspár házmesteri állást keres, a férfi szerelő. Komáromi, Str. Lunga 5. 745

Női konfekció munkára segéd felvétetik. Str. M. Pompiliu 6. 743

Szenzációs újdonság!

„Prymus“-system

benzingázfőzőgép

pumpa és előmelegítés nélkül működik, egy szál gyúlékony üzemképes. 1 db 120 lei. Vidékre utánvét mellett 8 leiel több.

Stern József vaskereskedő Oradea, Piața Mihai Viteazul 2

VÉTEL-ELADÁS

Eladó 40.000 lejért Uioran (Ocna Mureșul) sósfürdő, kis ház, nagy telekkel, építkezésre nagyon alkalmas, jó helyen. Értekezni a Magyarországi kiadóhivatalban vagy Dr. Hunwald Ernő ügyvédnél Uiorán. 126

Ház hely a Piața Venetia villamos megállótól három percrenyire eladó. Értekezni P. Venetia 11. 455

Rasterező vonalzó gép helyszüke miatt eladó. Cim a kiadóban. 605

A Strada Francezán egy 700 négyszögletes sarok telek egészben vagy két részben, továbbá a nagyalomástól 5 percrenyire több telek eladó. Értekezni Str. Franceza 12 alatt délután 2-4 óra között. 658

Jó állapotban levő női, átmeneti és tavaszi kabát sötétkék kosztümök eladók. Havas, Nic. Jorga 1 III. em. 714

Egy jömeneteli fűszerüzlet, esetleg hat hold földdel bérbe kiadó. Kisvani Mária Sántandrei. 733

Bicikli jókarban megvételre kerestetik. Cim a kiadóba kérek. 732

Keresek egy jókarban levő gyermekkoszt. Hirlapiroda, Valea lui Mihai. 717

Kisebb szállót vennék, ügynök is ajánlhat. Joan Ghica 18. 716

Katedrális céljaira

Odaajándékozta a város a Casa Naționala telkét a görög keleti püspökségnek

Dr. Nicolae Popovici ortodox román püspök kezdeményezése, a Casa Naționala helyén építendő ortodox katedrálisra, a város vezetősége részéről tudvalevőleg a legteljesebb megértéssel találkozott. Dr. Bledea László polgármester annak a küldött segédnek amelyet Bancila prefektus és dr. Zigre Miklós vezettek elé, kijelentette, hogy a városi interimár bizottság 10 napon belül dönteni fog a kérés felett.

A polgármester utasítására a gazdasági ügyosztály sürgősen elkészítette a javaslatot, amit az interimár bizottság péntek délutáni ülése elé terjesztettek. A javaslat lényege az, hogy

a város a görög keleti egyháznak ajándékozta azt a területet, amelyen jelenleg a Casa Naționala épülete emelkedik, valamint a Parcul Traian, illetőleg a Casa Naționala háta mögött levő parkot.

A Casa Naționala épületének lebontásából származó anyagok a város tulajdonát képezik. Kötelezi a város a püspökséget, hogy a katedrális úgy építse meg, hogy park legyen mellette, ahová a közönségnek szabad bejárása lesz. Köteles továbbá a püspökség a katedrális építkezésének tervét úgy elkészíteni, hogy a prefektúra és a törvénysszék közötti szabad átjárásnak utat ha-

gyassék.

Az ajándékozási szerződés jóváhagyása után a Casa Naționala épületével kapcsolatos összes jogok s kötelezettségek az ortodox román püspökségre szállnak át.

Más szóval ez azt jelenti, hogy a Casa Naționalában levő üzletek és lakások bérleti szerződéseit már nem a város, hanem a püspökség fogja felmondani (a legtöbb bérlőnek ugyanis 1938-39-ig szóló bérleti szerződése van és kártérítési igényt támaszthatnának a várossal szemben).

A gazdasági ügyosztály javaslata sem, miféle javaslatot nem tartalmaz a Casa Naționalával szomszédos Deutsch Aladár-féle ház kisajátítására.

A város ezen ház kisajátítására a mostani határozatban nem vállalkozik. Lehetséges, hogy ezt a házat államilag fogják kisajátítani.

Az interimár bizottság határozatát jóváhagyás végett a minisztertanács elé terjesztik. Az ideiglenes tanács ugyanis a közgazdasági törvény alapján ajándékozási szerződést csak kormányjóváhagyás mellett köthet. A jóváhagyás minden valószínűség szerint a legrövidebb időn belül megérkezik és akkor nyomban hozzáfognak az épület lebontásához.

Jolii női kalapszalom Gen. Moșulu 3.

Uj kalapok 100 leitől! Alakítás 30 lei

Nagygyűlési tartott a szociáldemokrata munkásság

Az oradeai szociáldemokrata munkásság tegnap este rendkívül népes gyűlést tartott a Tache Ionescu uccai Munkásotthonban, amelynek napirendjén a munkanélküliség és a drágaság kérdése szerepelt. A gyűlést Israel Jakab nyitotta meg.

Böszörményi Emil dr. volt a gyűlés előadója, aki rámutatott arra, hogy a munkanélküliek segélyezéséről szóló új kormányrendeletet nem respektálták, az új munkanélküli bizottság Oradeán meg sem alakult és a Betegsegélyző pénztárnál egyetlen munkanélküli sem vehette fel az új rendeletben szabályozott heti munkanélküli segélyt.

Israel Jakab a helyi kartellek árdragító politikájáról beszélt, amelyek főleg a szegény dolgozó rétegeket sújtja. Oradeán a munkanélküliekkel senki sem törődik. A törvényes 8 órai munkaidőt senki sem respektálja. Az asztalos és pékmunkások napi 14-16 órát dolgoznak minden ellenőrzés nélkül.

Lukács Imre a bőripari szakszervezet elnöke arról beszélt, hogy az oradeai bőripari munkások túlnyomó része egy évben csupán 3-4 hónapot dolgozik, míg a többi

hónapokat mint munkanélküli nyomorogja végig és mégis azt mondják, hogy a városban nincs munkanélküli és ezért nem adnak munkanélküli segélyt. Felhívja a jelenlevőket, hogy mindent kövessenek el a szakszervezetek megerősödése érdekében.

SZÍNHÁZ

A MAGYAR SZÍNHÁZ MŰSORA:

Vasárnap délután 7 órakor Premier, A szűz és a gödölye. Zilahy Lajos óriási sikerű vígjátéka. Rendes helyárrakkal.

Vasárnap fél 10 órakor: A szűz és a gödölye. Rendes helyárrakkal.

Az idei színházi szezonnak legnagyobb és legatütőbb sikere Budapesten Zilahy Lajos világhírű író színművének, a Szűz és a gödölyének volt, amely eddig 75 előadásért meg és rohamosan közeledik a századik előadáshoz. A cluji Thalia Magyar Színház semmi áldozatot nem kimélve teljes próza-együttesét küldi Oradeára, hogy bemutassák a város színházba járó közönségének a szezonnak eme színpadi szenzációját, amely

LAKÁS

Szoba, konyha fűskamara 15-re kiadó. Scoalei 20. 561

Magas áráért veszek aranyat, ezüstöt, briliántot, bármilyen mennyiségben HERBST, ékszerárúház. Bul. Reg. Ferd. 3.

KÜLONFELE

Felöltöt, ruháit szakszerűen, olcsón festjük, tisztítjuk. Avram Iancu 16 Bodánál. Ugyanott bőrkesztyűjavítás, harisnyafejelés, szemszedés, kézzelkötött tiroli gyermekruhák. 731

NYOMATOTT KIADÓTULAJDONOS PASZTOR EDE CEG KÖRFORGÓGÉPEK, ORADEA.